НОВА РАДА

Тимчасові умови передплати на 1918 рік.

на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	на 2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	30 р.	20 р.	10 р.

Передплати приймається тільки з 1-го числа кожнього місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

НА УВАГУ АВТОРАМ: статті неухвалені до друку редакція не повертає.

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА 22.

Телефон редакції 64—30. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить що-дня, окрім понеділків і днів після великих свят

Умови друкування оповістон.

На I сторінці: 3 карб. — коп
На IV „ 2 „
за 1 рядок в 1 шпальту петіта за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки шп. 2 карб. за 1 раз

Контора відкрита від 10—6 год дня

Ціна окремого № у Києві 45 к.
В провінції і на вокзалах 45 к.

№ 218 Четверг, 21 (8) листопада 1918 року. № 218.

Другий Городський Театр.

Український Театр під орудою М. Садовського.

Сьогодня 21-го листопада в четверг: **Зайдиголова,** драма на 5 д. з спів. Кропивницького; 22-го Маруся Богуславка; 23-го Катерина і Медвідь. Квитки прод. з 9—11 г. дня і з 5—9 г. веч. Початок о 8 год. веч.

ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНІЙ ТЕАТР.

Троїцький Дім. В-Васильківська вул.

Сьогодня 21-го листопада в четверг **Крути та не перекручуй;**

МОЛОДИЙ ТЕАТР

Четверг 21-го листопада ЕДИП ЦАРЬ.
П'ятниця 22-го листопада КАНДИДА.
Субота 23-го листопада ЕТЮДИ ОЛЕСЯ
Неділя 24-го листопада МОЛОДІСТЬ.
Початок о 8 годині вечора. Квитки продаються з 11—2 і з 5—9 годин.

Прорізна № 19.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК

Правління і Центральна Контора Хрещатик 27.
Телефони: Правління 62—19; Центр. Контори: загальний 64—34, Операційної залі 39—46, Директ. Конт. 62—18.
Товаровий Відділ Думська площа 4, власний будинок. Тел. 64—36
Відділи: в ЖИТОМИРІ, КАТЕРИНОСЛАВІ, ОДЕСІ І ПОЛТАВІ.
Телеграфні адреси: Правління, Центральної Контори і Відділів „УКРАЇНБАНК"; Товарового Відділу Київ, „УКРАЇНКРАМ".
Банк провадить операції що-дня, від 10-ти до 3-х годин дня.
Банк платить по вкладках та біжучих рахунках від 4½% до 6%.
—1311—5

Вінницький союз споживчих товариств

Вінниця, Вокзальна. пл., вл дім.

Приймає вклади од окремих осіб і ріжн. інституц.—урядових, громадських і приватн.

Союз платить проценти по вкладам:
а) нестроковим і на строк до 6 місяців . . 6%
б) на строк од 6 до 12 місяців . . . 7%
в) на строк од 1 року і більше . . . 8%

30—01110—25

Т-ВО „ЧАС" У КИЇВІ

Володимирська, 42—Тел. 25—77.

В ГУРТОВІЙ КНИЖНІЙ КОМОРІ Т-ва „ЧАС"

(Володимирська 42.)

є на складі видані коштом і накладом видавничого товариства „ЧАС" такі книжки:

Дога В.—„Наше Слово", читанка для 3 і 4 класів середньої та вищої початкової школи, 2 част.	10	крб.
Шеропський К.—Коліївщина (Гайдамаччина в 1768 р.	1	„
Петлюра С.—Незабутні (літерат., крит., мініатюри)	1	„ 50 к.
Бічер-Стоу—„Томова Хатка" (перекл. О. Діхтаря)	2	„ — „
Проф. Спекторський Є.—Основи Права Державного (пер. О. Вечеринцького)	1	„ 50 „
Доц. Свенціцький І.—Основи науки про мову Українську	1	„ 60 „
Проф. Ткаченко Є.—Українська граматика	2	„ 25 „
Науменко В.—Загальні принципи українського правопису	—	„ 25 „
Чепіга Я.—Методичні замітки до навчання грамоти по згук. методу	—	„ 40 „
Гоголь М.—Тарас Бульба (переклад М. Садовського)	2	„ — „
„ Ревизор, комедія на 5 дій (пер. М. Садовського)	3	„ — „
Де-Амічіс Е.—Шкільні товариші (щоденник школяра), 2-е вид.	3	„ 80 „
„ Шкільні оповідання, книга 2	1	„ — „
„Будні"—Оповідання з чужих мов, збірник І Т-ва „Час"	2	„ 25 „
Американські оповідання, збірн. 2, Т-ва „Час"	2	„ — „
Майстренко Х.—В вогні і крові, збірн. III Т-ва „Час"	2	„ 80 „
Олесь О.—„З журбою радість обнялась", поезії, кн. І, вид. 2-ге	1	„ 40 „
„Бім-бом дзелень-бом" нар. казочка, 8 великих малюнків в багатьох фарбах художника О. Судомори	2	„ 50 „
Теж у чорн й фарбі для размальовування	1	„ 50 „
„Прибадашка"—Нар. казочка мал. О. Судомори	2	„ 50 „
Ожешкова Е.—„Gloria victis" (Оповідання)	—	„ 50 „
Гаршин В.—Чотирі дні (Оповідання)	—	„ 25 „
Грицько Григор нко—Твори т. І—оповідання	4	„ 50 „
Московсько-Український словник Т-ва „Час", 2-ге вид.	3	„ 50 „
Старицька-Черняхівська Л.—Останній сніп, драм. етюд. на 1 д.	—	„ 70 „
„ Гетьман Дорошенко, істор. др.	3	„ — „
Гауцтман Г.—Ганнуся, драм. етюд. у 2 карт.	1	„ 50 „
Кобець О.—В Тарасову ніч, драм. карт.	—	„ 35 „
Андреєв Л.—Петька на хуторі (оповідання)	—	„ 20 „
Ніковський А.—Український правопис (словничок)	—	„ 85 „
Старий В. Стінний словник старовинних українських слів	—	„ 75 „
Старицький М.—Богдан Хмельницький, істор, драма	2	„ 75 „
Загул Д.—З зелених гір (поезії)	1	„ 60 „
Твен М.—Принц та бідак (перекл. О. Діхтяря)	5	„ — „

Друкуют ся й незабаром підуть до продажу:

Дога В.—„Наше Слово" читанка, част. І.
Стінний календарь на 1919 рік у двох фарбах, який вийде кінцем листопаду. Замовлення приймаються.
Інж. Капелькин—Кам'яний вугіль на Україні.
Смуток П.—Поміж двох революцій.
Отаман Байков—Підготовка народу та війська до захисту батьківщини
Матушевський Ф.—Граматка.
Жуль-Верн—80.000 верств під водою.
„ —Кругом світу в 80 день.

Крім Гуртової Комори ці книжки продаються і по закладах Т-ва „Час".
в крамниці—Київ—Володимирська 53 (проти міського театру).
в книгарні—Київ, Фундуклеївська 24
і в книгарні—Кам'янець Подільський, Центральна площа, буд. Вергера.
В коморі і по закладах Т-ва єсть і всі инші видання українські і по українознавству.
Просвітам, земствам, книгарням, школам і инш громадським установам відповідна знижка.
Замовлення виконуються негайно.
По закладах Т-ва „ЧАС", як на своїх так і на чужих книжках Товариством не робиться надбавок над ціною.
3—1332—3

Звенигородська Повітова Земська Управа

пропонує місто завідуючого відділом Народньої Освіти за платню 6000 карб. в рік.

Освіта повинна буть не нижче середньої при служебному стажі.

Бажано булоб вести переговори особисто. 3—1390—2

Мих. Грушевського

ВИЙШЛИ:

Старинна історія, греко - римський світ.—Ц. 6 карб. 50 коп.

Всесвітня історія частина III, вид. 2, —ц. 6 карб.

Про старі часи на Україні, вид. 5,—ц. 2 карб. 80 коп.

За кілька день вийде:

Всесвітня історія, частина V (по заевропейські краї в останніх столітях).

Гуртовий одпуск з друкарні „П. Барський Київ, Хрещатик 40.

1—01205—1

Т-во „ЧАС" у Києві

Володимирська, 42. Телеф. 25-77. Має на продажу всі українські книги. Вийшли з друку плакати і катальоги, на пересилку яких треба надсилати марок на один карбованець. 10—1307—5

М. Т. і П.

Худож. ремісничі курси

Є. Г. Коваленко

Істнуючі з 1913 р.

Прийом учнів обох полів в ранішні, дневні і вечер. групи заняття 4 зміни з 10 г. ранку до 10 г. веч.

Ремесло: ОБУВ, КАПЕЛЮХИ КРІЙ І ШИЄ жіноч. чоловічий і дитач. одяг.

Караваївська, 11 кв. 84, 2-й поверх.

Громадяне-Українці!

Кождий із Вас повинен мати в своїй хаті громадсько-освітні

КАЛЄНДАРІ на 1919 рік,

видання

ДНІПРОВСЬКОГО СОЮЗУ

Споживчих Союзів України:

Одривний—порадник на кождий день.
Настельний-книжка—порадник на цілий рік.
Кишеньковий „Товариш"—справочник-порадник на всякий час.

Кождий листочок календаря, кождий рядок друкований весе під рідну стріху, в найтемніші закутки Землі Нашої добру пораду, слово науки, знання, слово утіхи—розваги і світло культурно-національн. свідомости.

ГРОМАДЯНЕ!

Читайте тільки свої КАЛЕНДАРІ—через світло знання, рідною мовою здобутого швидче, ясніше пізнаєте себе, пізнаєте світ, свої та чужі болі й радощі, надії й сподівання!

ВИМАГАЙТЕ СКРІЗЬ

КАЛЕНДАРІВ ДНІПРОСОЮЗУ!

1375—5

Вийшли з друку

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Гр. Давидовського

для мішаного хору a capella.

„Під згуки рідної пісні", музична драма на 2 дії (3 видання).
„На чужині", (3 видання).
„Україна", поема (8 видання).
„Бандура", фантазія (14 видання).
„Кобза", продовження „Бандури" (11 видання).
„Милость мира".
„Тебе поем".
„О всепѣтая Мати".
„В молитвах неусыпающую".
„Хвалите имя Господне".
„Нынѣ отпущаеши".
„Сугубая ектенія" (10 номерів).
„Свѣте тихій".
„Малое славословіе".
„Святый Боже".

Продаються по всіх нотних крамницях. СКЛАД у Л. ІДЗІКОВСЬКОГО (Київ, Хрещатик, 29). 3—01189—2

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

До умов замирення.

БЕРЛІН, 19. Вольффбюро повідомляє (з початку пропуски і нечітко). 1) Майже ясно, що спокійний розвиток, котрий тут розпочинається негайно буде роздавлено. Тоді ми напевно підемо назустріч большевицкому стану річей котрий може бути небезпечним для сусідніх держав. Для уникнення такої перспективи ми вважаємо конче потрібним змягчення умов і такий практичний порядок їх здійснення: 1) Спільне порозуміння, щоби нормальне господарське життя на лівому березі Рейна, всі нормальні господарські звязки поміж ним з рештою Німеччини і закордоном лишились непорушними також від час військової окупації. 2) Окремі вимоги на такі важні пункти: а) дозвіл німецьким власникам використати вугільні, залізні та копальні руди на лівому березі Рейна в межах попередньої области німецької держави, як це було досі; б) дозвіл на вивіз потрібного вугля, руди і калія до гори і на долину по Рейну в правобережну Прирейнську Німеччину; в) вільне для всіх користування Рейном для транспорту в межах старої німецької державної границі; г) Дозвіл на вільне плавання через Ротердам і водоти побережжя моря з метою постачання Німеччини через берег Німецького і Остзейського морів, для постачання вугля, калія, харчів та инше; д) продовження праці в промислових підприємствах на лівому березі Рейна для потреб ревтя Німеччини; е) вільний залізничий рух в окупованій області; ж) передача електричної енергії з лівого берега Рейна на правий; з) звільнені військово-зобовязані, коли вони навіть не зняли військового убрання не можуть уважатись на лівому березі Рейна военно-полоненими; і) військові і цивільні інституції всякого роду на лівому березі Рейна мають дальше провадити свою працю; к) товари в окупованій області можна реквізувати лише в тому розмірі, в якому вони конче потрібні для прохарчування окупаційного війська; л) рівно ж не повинен порушуватись обмін листами, телефонний і телеграфний звязок окупованої области з правим берегом Рейна і нейтральним закордоном; м) дозволити перевозити харчові та кормові продукти всякого рода з лівого берега на правий берег Рейну, н) митним кордоном має лишитись попередній німецький державний кордон з влученням Люксембурга, що належить до німецького митного союзу. Через те, що зміни порядка річей на правовому грунті має бути зроблено лиш на мирному договорі, мито має збіритись на старому німецькому державному кордоні на користь Німеччини при допомозі німецьких митних урядовців. Дальше ті самі німецькі урядовці мають заховувати німецькі заборони що до вивозу і провозу на цьому кордоні згідно з німецькими роспорядженнями. Крім того звертаємо пильну увагу на те, що видача п'яти тисяч локомотивів і сто п'ятьдесят тисяч вагонів в теперішньому стані нашого рухового складу є для нас неможливою, бо ми не можемо навіть в обмеженій степені забезпечити міста Німеччини харчовими продуктами, вуглем та инше. Ми не мали б спромоги гарантувати достаточне забезпечення людности названим хоча б на протязі тижня, ми повинні б лічитись (через те, що наші справи однакові на сході, на заході, півночі і півдні) з тим фактом, що це викличе рівночасно голодні бунти у всіх частинах держави, як наслідок утруднення транспорту і наслідки таких заворушень навіть тяжко передбачати. Дальше треба зазначити продовження блокади особливо у Німецькому морі має наслідком те, що ми неодержуємо потрібного нам матеріалу з півночі, також не доставляємо в Скандінавії конче потрібних для її транспортів німецького вугля та заліза, що може в наслідкові викликати припинення як німецької так і скандинавської промисловости. Ще важніща блокада північного та Остзейського морів для продовження або цілковитого занепаду рибарських промислів. Ми уповноважили своїх представників у Спаа обміркувати наші вищезгадані бажання разом з представниками союзників, але без успіху бо представники союзників не мали повноважень провадити переговори про це.

Через те, що од крайности умов перемирря виникає небезпека ми наполегливо прохаємо вказати зараз місце, де б наші уповноважені могли зустрітись з уповноваженими представниками союзних правительств для спільного обміркування перелічених питань. Через те, що питання транспорту на воді та суші з кожним днем все більше загострюється, а відділи армії, що повертають назад загрожують знищенням всякої організації, ми просим не тратити часу щоби ми могли підтримувати порядок якого до сього моменту зберігали.

Державний секретарь закордонних справ Зольф.

Відозва Угорського уряду.

БУДАПЕШТ, 18. Угорське правительство звернулось до всіх народів з такою відозвою: Угорська національна рада ухвалила проголосити на сьогоднішньому засіданні конституцію угорської республіки. В 1848 та 1849, коли угорський народ мусів оборонити свою незалежність та свою волю в завзятій боротьбі проти австрійської династії, цю боротьбу було вирішено втручанням російської держави й Угорщина пала під ударами тиранів. Після даремного благання про допомогу, покинутий всім світом, виснажений пасивним опором, угорський народ мусів згодитись на компроміс 1867 року, котрий видав його габсбурській династії. Це компроміс з Австрією, котрий перешкоджав успіхам угорської демократії, злий дух цього компромісу не переставав шкодити нашим стосункам инших народів. Переможна революція в жовтні знищила останні лишки цього компромісу з Австрією та нашу революційну працю сьогодня завершено проголошенням республіки. Порвавши окови, що вязали з установами, людьми та ідеалами минулого, угорський народ творить нову батьківщину, дорогу для всіх народностей, що заселяють Угорщину та дає їм спромогу занять відповідне місце в громаді народів. Угорська республіка утворена в 1849 році, була першою республікою в східній Европі. Вона немогла істнувати, але Угорщина відновила благородну працю свого революційного минулого. Угорська республіка звернулась до всіх вільних народностей світа з проханням піддержати її в тяжкій праці відновлення. Злочини бувших правительств утворили величезні перепони наших зусиль. Угорська республіка приняла прінціп Вільсона, вона бажає утворити нову Угорщину в дусі найчастішої та досконалої демократії. Ми переконані, що зусилля нашого народу дадуть спромогу виконати цю роботу мира та братерства.

З цією надією угорська республіка являється перед цивілізованими націями та во імя солідарности демократії вимагає прихильности та піддержки своїх великих та святих зусиль. Ми просимо всі цивілізовані народи приняти ноту конституції угорської республіки, приняти її як законного члена в товариство національностей, щоби вона могла як якорійше увійти в дипломатичні стосунки з иншими членами товариства

національностей. Угорська республіка оголошує, що вона дуже радо прийме посланих в Угорщину представників національностей, придержуючись прерогатив та привілеїв даних їм міжнароднім правом. Вона просить про те инші національности, до котрих вона гадає послати своїх представників, та висловлює тверде бажання відновити як вайскоріш мирові зносини, котрі лучать народи, та гадає через утворення солідарности утворити найсолідніщу гарантію міжнароднього права.

Голова Ради *Михайло Каролі.*

Саксонія.

БЕРЛІН, 20. Саксонське народне правительство звернулось з відозвою до народу, заявляючи, що воно хоче знищити Саксонську перестарілу конституцію і вступить у склад великої германської народньої республіки, залишаючи для Саксонії широку автономію.

Відозва російського совітського уряду.

БЕРЛІН, 20. Російський уряд видав відозву до німецьких робітників, салдатських та матроських рад, в якому закликає їх до озброєного повстання і створення правительства на чолі з Лібкнехтом. Германський уряд вважає цю відозву незаконним втручанням совітського уряду у внутрішні справи Германії.

Передача уповноважень.

ВАРШАВА, 19. Регенційна рада передала свої повноваження до рук головнокоманд. польським військом Пільсудського, який передасть усю владу народньому правительству.

Становище полонених.

ОДЕСА, 19. Міський голова телеграфував прем'єр-міністрові, що міністром внутрішніх та військових справ про тяжкий стан тисяч полонених, що достаються до Одеси. Багато вмірає з голоду та інфекційних хворіб. Організовано тимчасовий комітет із представників од багатьох громадських організацій. Комітет ухвалив в першу чергу відкрити в Бірзулі харчовий пункт для забезпечення хворих харчами, і лікуванням. Тимчасовий комітет просить асігнувати в його розпорядження сто тисяч карбованців допомоги военно-полоненим.

Союзна місія.

СЕВАСТОПОЛЬ, 18. Одержано докладні відомости, що союзна місія на французькому крейсері прибуде до Севастополя в четвер.

Колчак.

СЕВАСТОПОЛЬ, 18. Є певні відомости, що бувший командуючий чорноморським флотом адмірал Колчак знаходиться в Константинополі, на високій посаді в англійському флоті. Сподіваються його приїзду в Севастополь.

Звільнення учнів од військової служби.

РОСТОВ над ДОНОМ, 19. Військовий отаман дозволив звільнити від призова всіх офіцерів, козаків, не козаків учнів вищої школи до 27 літ, учнів середньої школи до 23 літ, всіх таких учнів задержаних в армії, зараз звільнити для скінчення освіти.

Війна на Дону.

РОСТОВ над ДОНОМ, 19. На камишинському напрямі козацька кінниця так близько посунулась до Камишина, що її артилерія почала обстрілювати камишинський вакзал. В бою коло села Чуонської козаки взяли двісті полонених, шість самострілів. В иповлинському напрямі большевики при піддержці великої кількости гармат, панцерників наступали в долині ріки Ширяї. К заки відбили, порубавши кілька сот большевиків, захопили гармати і бранців. На царицинському фронті дальше йде сильна гарматня перестрілка в районі станції Абганерово, хутора Вертячого. На північному фронті большевики зосередили великі сили, при піддержці величезного числа самострілів, гармат, панцерних поїздів, панцерників, розпочали енергійний наступ на балашовському, поверінському, новохоперському і бобровському напрямах. Донський штаб повідомляє, що з слів захоплених, наступом червоноармейців керує нарком Троцький.

Вигнані з Ставрополя большевики гуртувались коло станції Михайловської, Михайловських хуторах, за котрий йдуть завзяті бої. У невинномиському районі чотири тисячі кінних большевиків, з баталіоном піхоти при піддержці панцерного поїзда наступали від станції Барсуки по лінії залізниці на Невинномиську, але їх відбито. На баталпашинському районі большевиків одкинуто із Суворовської за ріку Горку.

Розклад грошей на населення.

ЗВЕНИГОРОДКА, 19. Повітовий староста запропонував міському самоврядуванню асігнувати 150.000 на утримання відділу дружинників для охорони порядку. Міська дума через брак коштів ухвалила зібрати гроші з людности через розкладку.

До приходу союзників.

ОДЕСА, 19. Місто як перше в стані очікування. Приготовлення до зустрічі союзників в розгарі. В порту приготовлено місця союзних кораблів. Вчора перед вечером на обрію з'явився розвідочний міноносець, котрий скоро счез. Одержано відомости, що в Одесу призначено сенегальських стрільців.

Буковинський уряд.

ОДЕСА, 19. З Яс повідомляють: там утворилось буковинське краєве правительство, в склад котрого входять румінські громадські діячі.

Буковинського німецького губернатора Ерндорфа, полковника Фішера румини вислали за шкодливу діяльність.

Трансильванський уряд.

ОДЕСА, 19. Почались наради в справі організації трансильванського краєвого правительства. На закінченні походу румінського війська в обох провінціях буде призначено генерал-губернаторів широкими повноваженнями.

Саксонська конституція.

БЕРЛІН, 20. Саксонське народне правительство звернулось з відозвою до народу, заявляючи, що воно бажає скасувати саксонську перестарілу конституцію і вступити в склад велико-німецької народньої республіки, залишаючи при цьому для Саксонії широку автономію.

Ельзас лотаринське питання.

БЕРЛІН, 20. Німецьке правительство повідомляє страсбурзьку раду депутатів, що заняття Ельзас-Лотарингії союзниками не вирішає наперед ельзаського питання, згідно з принціпами про самовизначення народів.

Польський уряд.

ВАРШАВА, 19. Пільсудський призначив міністром президентом нового уряду відомого польського соціаліста Дашинського.

В міністерствах.

Обов'язкова постанова міністра внутрішніх справ.

(На основі ст. 31 закона 24 вересня 1918 року про реквізицію жилих нежилих помешкань).

Господарь помешкання, в котрого реквізовано частину помешкання, повинен опалювати реквізовані у нього кімнати, не боронити особі, для котрої зроблено реквізицію користуватися уборною, проведеними в помешкання водою та електрикою, а також додержувати умов для можливости нормального проживання в одному помешканні. Умови оплати визначаються взаємною згодою, а як згоди не буде досягнуто, то на умовах, котрі визначить оціночна комісія.

Коли не буде згоди в справі спільного користування плитою, для варення страви, то користуватися плитою має та особа, для которої реквізована частина помешкання (коли ця особа живе разом з родиною) впродовж 3-х годин що-дня в час од 10 ранку до 6 годин вечера, причому опалювання плити в такому разі лягає на кошт і турботи особи, для котрої зроблено реквізицію.

3) Коли є телефон, то він повинен бути даний для користування за окрему плату. Коли користування телефоном в тій кімнаті, де він стоїть, справлятиме недогоди господареві помешкання, то телефон переноситься в иншу кімнату коштом особи, для котрої було реквізовано частину помешкання платиться заразом та сама сума, для переносу телефона назад по скінченні строку реквізиції.

Поліпшення становища тюремних служащих.

Згідно з новим затвердженим паном гетьманом законом начальникам місць замкнення, їх помішникам та тюремним наглядачам цих місць дається безплатно казенне помешкання, їм видається від казни кватирні гроші в розмірі одної четвертої частини грошової платні, яку кожному з них визначено. Тюремним наглядачам, що бездоганно прослужили пять років, основна річна платня збільшується на сто двадцать карбованців на рік кожному; тим же, що прослужили десять років—на двісті сорок карбованців на рік кожному. Усі наглядачі або наглядачки, що лічаться при місцях замкнення, зверх грошової платні користуються казенним одягом та узуттям, згідно з законом 29 грудня 1911 року, а доворці крім того узброєнням та набоями.

Пан гетьман затвердив ухвалену радою міністрів постанову про приняття на казенні кошти харчування наглядачів тюремного відомства.

Відпуск від казни харчових продуктів натурою всім тюремним наглядачам встановити з дня затвердження цього закону в такому розмірі: кожному нежонатому (незамужній)—одну пайку і кожному семейному (сімейній)—дві пайки, відповідно до харчового роскладу, якій істнує в данному місцю замкнення на одного здорового в'язня.

4) Орендатор помешкання дає особі, для котрої реквізовано частину помешкання, конче потрібні меблі. Умови оплати визначаються по взаємній згоді; коли ж такої згоди не станеться, то на умовах, визначених оціночною комісією.

За недодержання цеї обов'язкової постанови винні підлягають штрафові в розмірі до 1,000 карбованців, або арештові до 3-х місяців.

Міністр внутрішніх справ
Ігорь Кістяковський.

ХРОНІКА.

Парламентери до Петлюри. „Вечір" повідомляє, що вчора послані в напрямі на Фастів германські парламентери, яким доручено повідомити Петлюру, що германське командування у повній згоді з германською салдатською радою вживе найрішучіших заходів до того, щоби забезпечити порядок у Київі і не допустити ніяких военних подій у самім городі.

На Деміївці. Учора по Київу пішли чутки, що в Голосіївському гаю на Деміївці з'явилися передові відділи Петлюри.

З цього приводу газеті „Вечеръ" в м-ві внутрішніх справ заявили, що вчора вночі в районі Деміївки з'явилися групи озброєних людей, котрих спершу приняли за розвідочні відділи Петлюри. Потім одначе виявилось, що на Деміївці з'явилася просто ватага озброєних грабіжників, до ліквідації якої і було вжито заходів. Ранком ватагу цю пощастило ліквідувати, при чому в ліквідації брали участь і германські частини, що розташовані на Деміївці.

Наказ гр. Келлера. Головнокомандуючий добровольцями гр. Келлер видав наказа, в якому повідомляє, що він довідався, що декотрі з призваних офіцерів і підофіцерів зрікаються виступати проти повстанців, мотивуючи це тим, що вони не вважають себе у складі добровільної армії і хочуть битися тільки з большевиками, а не втручатися у внутрішній заколот на Україні.

Гр. Келлер повідомляє, що зараз іде праця по відновленню єдиної Росії, а тому всі, хто працюватиме проти єднання Росії вважатиметься внутрішнім ворогом. А хто не бажатиме битися, тих віддаватимуть военно-польовому суду.

Хороба голови ради міністрів. Голова ради міністрів С. Гербель захорів.

Міська бібліотека та І. Дяков. Не дивлячись на те, що останніми часами настали холода, а оце вчора у Київі навіть був випав сніг, у помешканню міської публічної бібліотеки досі не топлять, та й на найближчі часи немає дров.

Через це і служники бібліотеки і одвідувачі мусять сидіти в бібліотеці у верхній одежі.

Переказують, що недавно „відновлений" київський лорд-мер І. Дяков заявив адміністрації бібліотеки, що він швидче зовсім закриє бібліотеку, ніж дасть дров для бібліотеки...

Позавчора температура у великій залі бібліотеки була не вища 4° по Реомюру. Як заявляють досвідчені люде, піддержання такої низької температури на протязі кількох тижнів виклаче вохкість, яка попсує книги.

В м-ві закордонних справ. Вчора міністр закордонних справ приняв представника австро-угорського військового командування генерала Спаноки, перського генерального консула в Київі Вітенберга і секретаря грузинського посольства Карповича.

Вчора міністерство закордонних справ відвідали представник сербської військової місії Турина, князь Путятин, фінляндський посол Гуммерус і старший радник турецького посольства Сервер-Джевало-Бей.

Новий директор УТА. Переказують, що на посаду директора УТА призначається віце-директор УТА — П. Концевич.

Залишення П. Понятенка за штатом. Гетьманським наказом б. директор розформованої канцелярії бувшого м-ва внутрішніх справ Української Народньої Республіки П. Понятенко залишається за штатом з 5-го липня 1918 року.

Нарада членів кабінету. У вівторок увечері відбулася нарада членів кабінету, на якій по словам „Вечера" обговорювалися справи, звязані з наступанням Петлюри.

Новий директор бюро преси. Директор бюро преси м-ва внутрішніх справ д-р Дмитро Донцов увільняється з посади. На посаду директора бюро преси призначається директор УТА— С. Бразуль-Брушковський.

Получення з Німеччиною. Розмова представників міністерства закордонних справ по прямому дротові з берлінським посольством не відбулася позавчора, як сподівалися, через те, що на проводі дуже багато роботи. Про те представники міністерства обмінялися з бароном Штейнгелем кількома окремими телеграмами.

Договір України з Кубанью. Товариш міністра торгу й промисловости С. Бородаєвський та член надзвичайної кубанської місії полковник В. Ткачов та Б. Радіонов підписали 16-го листопада торговельно-промисловий договір між Україною та Кубанью.

Цим договором установлюється вільний торг між Україною та Кубанським краєм усіма товарами за винятком тих, які підлягають чи можуть підлягати державній монополії, або тих, проти яких в інтересах гігієни чи громадської безпеки необхідно вжити заборону, а також тих, про які необхідно зараз установити вивоз на основах товарообміну і вільний транзит товарів на основах взаємности.

Для вирішення непорозумінь, що можуть виникнути при переведенню в життя договора і для детального розроблення митних відносин утворюється мішана комісія з 6-ти членів, по 3 представника з кожної сторони; засідання комісії відбуватимуться під проводом поперемінно представників України і Кубані.

Договір цей вступає в силу з моменту підписання його після ратифікації урядами сторін, які договорюються. Після ратифікації договора кожна з сторін має право зректися договора, при чому з дня повідомлення про зречення договір зберігає силу на протязі двох місяців

Антанта в українській справі. В найближчі дні в Київі буде відновлено французьке консульство. Призначений консул виїхав до Київа.

Держави згоди бажають, щоби встановлений лад на Україні істнував, далі вони йому всіма силами допомагатимуть. Союзники безумовно проти всяких виступів крайних течій.

Французький та англійський посли в Ясах відмовились приняти представників національного українського союзу.

Засідання собору. 19/XI засідання собору відкрилося докладом члена урядової комісії, в котрому висловлюється думка про потребу участи представників церковного собору в урядових комісіях при виробленню законопроектів по справах церковного життя. Докладчик радить зробити перед правительством відповідні кроки. Пропозицію приймають одноголосно. Потім оголошується відношення прем'єр-міністра до митрополіта Антонія, в котрому у відповідь на клопотання собора говориться про те, що питання про оборону церкви од большевиків буде розглянено в найближчому засіданні ради міністрів (оклик „слава"). Церковний собор з виключною увагою вислухав доклад епископа Діонисія про українізацію служби Божої на Україні, церковних казань та закону. Після обміну думками собор ухвалив:

1) богослужебною мовою лишити, як раніш, церковно-славянську мову, але декотрі старі церковно-славянські слова, та недокладно переведені з грецької мови для ліпшого зрозуміння має бути замінено новими, більше зрозумілими та докладними словами.

2) Під час Божої служби біблію, евангеліє та апостола має читатись виключно на церковно-слав'янській мові, крім Великодня; в останньому разі, згідно з старо-християнським звичаєм, можна читути святе письмо на всякій мові.

3) Для домашнього вжитку, школи та церковної проповіді має бути зроблено й видано український переклад біблії.

4) Українською мовою та святим письмом, виложеним на цій мові, можна свобідно користуватись в проповідях під час служби Божої, та в поза службових розмовах, пристосовуючись до національних та духовних особливостей прихожан;

5) У середніх, низчих школах текст евангелія, молитов, богослуження та співу має навчатись на церковно-слав'янській мові, пояснити ж можна на цій мові, на якій забажають родичі учнів

6) Клопотатись перед українським урядом щоб запровадити у всіх початкових та середних школах на Україні обов'язкове навчання церковно-слав'янської мови з метою підготовки з малих літ правдиво православних християн та свідомих участників церковного богослуження.

Потім читається телеграма епископів, строчно розіслана у всі епархії в зв'язку з подіями, яких зараз переживаємо. В цій телеграмі говориться: епископи всієї України, зібрані в Київі на Всеукраїнський церковний собор, закликають українську паству об'єднатись коло пана гетьмана та його нового правительства, щоби спільними зусиллями всіх вірних синів Української Держави було осягнено спасення всієї Росії на славу святої православної віри та церкви під проводирством святійшого патріарха Тихона.

Собор одноголосно прилучився до поглядів, висловлених в цій телеграмі.

Лист Дніпросоюзу французським кооператорам. Майже одночасно з висилкою листів кооператорам инших країн Дніпросоюзом був надісланий також такий лист до національної федерації кооперативів Франції, яка об'єднує всю споживчу французьку кооперацію.

Франція—Париж 24/29 жовтня 1917 року. Національній Федерації Кооперативів.

Шановні Товариші. Революція відчинила нові горизонти перед українською кооперацією. Не дивлячись на бурхливі події, анархію в краю і недостачу сил, наша споживча кооперація все-ж таки стала на цілком певний шлях. За недовгий час, що пройшов від знищення царського режиму, вдалося завершити кооперативну будівлю об'єднанням всіх споживчих товариств, які входять у склад місцевих союзів, в один центральний союз споживчої кооперації. Він точно називається: „Дніпровський Союз Споживчих Союзів України", або скорочено „Дніпросоюз" і об'єднує по даним на 1 жовтня 1918 року 58 районних союзів, в котрих кожний оперує на території, рівній розміром одного, двох або кількох департаментів, та 531 т-в з числом членів не менше 2000 кожне, які по-за союзами.

Дніпросоюз має цілями торговельне, фінансово-промислове та духовне зміцнення української споживчої кооперації і розвиває в цьому напрямку все ширшу, та ширшу діяльність, про що наші високоповажні французькі товариші можуть довідатися з приложених до цього листа матеріялів.

Але не задовольняючись цим, Дніпросоюз вступив членом в міжнародній кооперативний союз і робить всі заходи для того, щоб завязать найтісніщі товариські зв'язки з кооператорами всього світу. Благородний французький народ завше користувався глибокими симпатіями серед широких кол українського громадянства, а французька кооперація була достойним зразком для наших кооперативних діячів

Нажаль незалежні політичні обставини з'явилися значною перепоною на дорозі братського єднання Вашого й нашого народів. Тільки тепер з повстанням центру споживч. кооперації на Україні і завдяки політичним є фактична можливість зав'язати перші відносини.

Отже Дніпровський союз споживчих союзів України звертається до національної федерації кооперативів з братським привітанням і пропонує вступити в постійні зносини.

З товариським привітанням голова правління: **Коліух.**

Завідуючий інформаційним відділом: **Ісаєвич.**

П. С. Кореспонденцію прохаємо пересилать на ім'я українського генерального консула в Швейцарії (Женева укр. генер. конс.).

По Україні.

= **Пам'яти Л. І. Глібова.** В Чернигові 10 листопаду ц. р. в 25 літні роковини смерти славного українського байкаря Леонида І. Глібова,—заходами служащих земської друкарні—одправлено на його могилі панахиду. Гарну промову про Глібова сказав п.-о. Величковський, учитель 1 мужеської гімназії. Вечером заходами т-ва „Просвіта" влаштовано святочну вечірку пам'яти Глібова, на якій діти декламували вірші поета. Про Глібова розказав дітям д. М. Могилянський. Настрій на святі був урочистий.

= **Теперешні старости.** Новозиблівським кооперативний союз пише газ. „Черн. земля" № 51 звернувся до повітового старости з проханням дозволити надруковати відозву до членів кооп. товариств. Староста дозволив—під умовою, що замість слова „товариші" друкуватиметься „господа". Той самий староста заборонив кооп. товариству лекцію на тему „Паденіе царской власти".

= **Твори Глібова.** Архивна комісія в Чернигові постановила видати незабаром всі твори Л. Глібова, які ще

досі не були зовсім друковані і які друкувались тільки в періодичних виданнях.

= **Московська некоректність.** Підчас реквізиції українського клубу в Катеринославі член міської управи (цензовик) Бойченко, побачивши в театральній залі людей, які працювали над збудуванням сцени, — почав кричати: „Какіє там в чорта українци! Откуда ето взялись українци? Поналазили сюди разниє... і т. д.

= **Проти української мови.** Рада старост заборонила проф. Федоровому читати лекції (по металлургії) українською мовою в катеринославському університеті. Студенти-українці запротестували проти тактики ради старост.

= **Просять школи.** Ямпільські міщане та селяне хочуть мати в Ямполі вищу початкову школу й гімназію. Для цього вони зібрали грошей і просять допомоги од правительства.

= **Волинське земство населенню.** Волинське губ. земство, щоб допомогти знищеному війною населенню, взяло по згоді австрійської влади і губ. старости, залізниці в свої руки. В першу чергу волинське губ. земство взяло в своє роспорядження залізниці, які залишились в володим.-волинському та ковельському повітах після демобілізації австрійського війська. Зносини на залізниці між Луцьком та Волод.-Волинським вже встановлені. Майно, що залишилося по відході австр. війська, яке може придатися для одбудування зруйнованих повітів, перейшло теж до земства. Для біженців і полонених волинське губ. земство влаштувало годувальні пункти і одкрило захоронки для безприютних дітей. Ждуть од уряду — санітарної допомоги.

= **Культурно-просвітня праця на селі.** У с. Хлипнівка на Звенигородщині заснувалася „Просвіта“, яка має на меті закласти бібліотеку-читальню, влаштувати лекції, курси для дорослих, бесід, розумних розваг в формі концертів, синематографичніх вистав, літературних вечірок і т. и. „Просвіта намічує 100 членів.

= **Допомога с.-г. кооперації.** При чернигівськім т-ві сільськ.-господарства організована самостійна секція допомоги с.-г. кооперації. Найближчі завдання секції: обслідування с.-г. кооперативів, видання с.-г. журнала то-що. Ця секція видає календарь—справник по сільському хазяйству та кооперації на 1919 рік.

= **Український клуб.** В Житомірі незабаром має одкритись український клуб, метою якого буде об'єднання всіх українських громадських діячів.

= **Українська реальна школа.** В Боромлі, охтирського пов. одкрито українську реальну школу.

= **Школа для дівчат.** В Гадячі одкрилась українська державна 4-х класова школа для дівчат.

= **„Просвіта“.** В с. Кукульці, ізюмського повіту одкрито т-во „Просвіта“, до якого записалося дуже багато селян. „Просвіта“ одчинила бібліотеку-читальню, якою користуються всі служачі і робітники залізниць і їх сем'ї та приватні особи-члени. В читальні є багато українських газет та українських журналів.

Література, наука

Нові видання.

Поезії. Готуються до видання збірники поезій: В. Ярошенка, Д. Загула (2-го книжка), О. Слісаренка, Я. Савченка (2-га кн.), М. Семенка.

Галина Журба написала новелю „Він і Вона“.

Нові видання:

Les Annales de l'Ukraine. Série politique. Édité par le Ministère des Affaires Etrangéres. Carte ethnografique de l'Ukraine. Kiev 1918.

„Сільський Господарь“—вийшло ч. 10. *Зміст*: „Кооперативне Зерно“ й українська кооперація.—*Ф. Згадинь*: Роля кооперації в молочарському господарстві.—*П. Пожарський*: До історії Центрального Укр. С.-Г. Кооперативного З'їзду.—*О. Мицюк*: Кривими шляхами — *І. Канзі*: Національний Інститут кредита для кооперації в Італії.—*Ір. Шереметінський*: Можлива організація страхування худоби на Вкраїні. Огляд преси. З техники сільського господарства. З життя централу. Бібліографія. Запитання та відповіді. Ціни на продукти, скот та птахівн. на київських базарах по 15 листопаду ц. р. Оголошення оповістки.

Волинська Народня Газета—вийшло ч. 21. *Зміст*: Грамота Гетьмана. В оборону державної мови. *Те-мо*: До питання про здіймання чужоземної окупації. Зовнішня економична політика України Садівництво. Педагогичні нариси. Як я зробився культурним пасічником. Що треба робити, щоб мати більший врожай. Хроніка. Згода од Націон. Союзу. Закони і життя. Оповістки.

За кордоном.

Англія признає самостійність України. Газ. „La Ukraine“, що виходить в Лозанні—доносить, що представник Англії на Мурмані одмовився підписати акт московського уряду в Архангельську проти самостійности України і заявив, що для британських держав *боротися проти самостійности Фінляндії і України — було б недостойно*. Англія ще 8 січня ц. р через свого представника в Київі п. Діксона Піктона, Барнера признала незалежність України.

Дописи.

М. ГАДЯЧ (на Полтавщині). Наше місто є справді „стоячим болотом“, як його і звуть усі кого доля закине в Гадяч. Не живемо, а животіємо. Ні лекцій, ні концертів, ні пристойних театральних вистав, не приходиться бачити гадячанам. Усі нас обмінають, усі цураються. І мусимо задовольнятись кіно-театрами, яких тут як і скрізь, розплодилось не мало, та й тільки.

Нидіємо, дичавіємо.

Гадяч досить велике місто, де є хлоп'яча і дівоча гімназії і иньші школи, є „Просвіта“, діяльність якої обмежується однією книгозбірнею, що містить в старому народньому будинку, в кутку, в який рідко хто заходить.

Є й земська книгарня, вірніше „сѣмянная торговля“ як каже вивіска над нею, в якій є рівно аж дві книжки в скількох десятках примірників, та скільки штук малюнків місцевих художників, та й усе.

Є в Гадячі і своя газета „Рідний край“. Це той самий „Рідний край“ котрий почали видавати в Полтаві ще в 1906 році блаженної пам'яти М. А. Дмитрієв та Г. О. Коваленко, а згодом і І. Г. Маркевич, який вступив в в тринадцятий рік життя. Сама найстаріша часопись бувшої Російської України.

Пізніше ця часопись перейшла до рук відомої нашої письменниці Олени Пчілки, (О. Косач), котра, коли не помиляюся і перенесла її із Полтави в Гадяч.

Перенісши в Гадяч де який час вона редагувала сама, а потім передала гадяцькому земству.

І тепер „Рідний край“ є газетою гадяцького земства, як про це великими літерами пишеться в заголовку газети. Але ставши земською газетою „Рідний край“ зовсім змінив своє обличча, розмір, взагалі став зовсім не похожий на той чудовий „Рідний край“ яким ми знали його в Полтаві і в кращі дні в Гадячі. Із досить солідного тижневика з добірним літературним і цікавим інформаційним матеріалом, він став напевне самою найскучнішою і найпорожнішою газетою на всю Україну. Газетою в якій абсолютно ніколи не буває нічого цікавого, газетою якої ніхто не читає і якої не знайдеш і в самому Гадячі, хіба в самій редакції. Не даром же багато українців не знає про те, що вона видається в їхньому місті. А виходить вона двічі на тиждень. Виходить Бог знає для кого і для чого. Та й сама газета стала в останній час російсько-українською. По старій пам'яти залишились тільки заголовки відділів українські, та й то певно не надовго.

За короткий час змінилось скілька редакторів, які газети не поліпшили ні краплі. Зараз відповідальним редактором є Г. Ф. Тарасевич, а фактичним А. В. Дмитрієв, людина не українського походження, з Україною нічим не зв'язана, людина, що не знає навіть нашої мови, та й знати не бажає. Йому доручено редагувати колись славний „Рідний край“ колись... Тепер же в йому окрім офіціяльного відділу, та передруку з инших газет не знайдеш нічого. Правда, ще в кожному числі буває „глибокодумна“ стаття п. редактора, що ховається за скромними ініціалами „А. Д.“ статі на російській мові, яких теж ніхто не читає, а коли б хто із селян і прочитав, то напевне не зрозуміє. Мимоволі напрошується порівняння одного Дмитрієва з другим,—що заснував цю газету і того, що, мабуть, доб'є її. То відомий громадський діяч, чоловік, що болів душею за рідну справу і цей, якому чужа ця справа, а може й ненависна,—хто знає. Яка гірка іронія долі! Невже гадяцьке земство не могло знайти українця, якому можна б доручити редагування газети? Чи може і тут треба „фаховця“?... Ох, уже ті фаховці!

В одній статті п. редактор скаржиться на те, що „связь между газетой и деревней не налаживается“... Зробіть газету цілком українською, хочется сказати гадяцьким земцям, такою, як була вона колись, в далеко гірші часи і „связь между газетой и деревней“ з'явиться сама. Дайте тільки і їй те, що так цікавить селянина, що так йому потрібно знати і дайте йому це на рідній, зрозумілій мові, то буде й „связь“...

А що саме треба дати селянинові, це земці хоч і гадяцькі повинні знати.

Є ще в Гадячі аматорський драматичний гурток, який зрідка дає українські вистави, хоча в останній час про його щось не чути, та й більше нічого, що цікавить українця.

Правда, Гадяч ще знаменитий своїми драними, гнилими пішоходами, грязюкою, узенькими темними, без освітлення вулицями, але це вже загальна доля усіх повітових міст Полтавщини і цим нікого не здивуєш...

Хоча недавно в Гадячі заснувалось кооперативне товариство „електропромыслъ“, яке думає провести електричне освітлення по всьому місту.

За досить короткий час купило паї більше трьох сот чоловік на суму коло ста тисяч. Будемо надіятись, що незабаром приступлять і до роботи, бо освітлення — це найболючіше питання наших днів...

Щасти їм Боже!

Ів. Марченко.

С. КОРНИЛІВКА, (Прилуцького повіту на Полтавщині). В с. Корнилівці з 1910 року відкрита вища початкова школа, а в цьому шкільному році громада відкрила 4-х кл. мішану гімназію імени І. М. Стешенка.

Відкриття гімназії на селі—це вже не новинка!

Не диво, що й наше село, яке було на чолі инших сел прилуцького повіту в просвітних справах, визнало потребу в середній школі і пішло на всі жертви, аби заснувать її в своєму селі.

Дивно тілько, що інспектор вищої початкової школи д. Каплюченко вороже поставився до думки про заснування гімназії, дивно що чоловік, якого призначили провадити освіту в одній школі, вороже поставився до другої школи.

Увесь час, коли йшла підготовча робота по відкриттю гімназії, коли навіть думка ця вже здійснилася, він не тільки не помагав в цій справі, а побіч, і одверто і потайки йшла його робота, яку один з промовців так влучно назвав роботою крота, щоб так чи инше зіпсувать цю справу.

Чим пояснити таке відношення інспектора до гімназії трудно сказать.

Одначе чим би його не пояснять, чи упертістю чоловіка, який бачить, що з ним не рахуються в цій справі, чи далекозорим поглядом того чоловіка що рубає сук, на котрому сам сидить,—цей сумний факт остається фактом.

Тим-то господарська рада гімназії не могла доручити йому тимчасове виконання обов'язків директора гімназії.

Обставини заставляли господарську раду рахуватись з інспектором, бо наука в гімназії провадиться тимчасово в вищій початковій школі; вона й хотіла так чи инше порозумітися з ним, щоб обидві школи жили в добрій згоді, отже всі її заходи пропали марно.

Тепер, визнавши шкодливу працю інспектора в шкільних справах, бачучи, що ця праця може провадитись і далі, бо порозумітися з ним неможливо,—господарська рада звернулась до комісара по народній освіті на Полтавщині з проханням про увільнення інспектора з школи.

Рада думає, що таке відношення педагога взагалі до школи неможливо, що він є педагог в широкому значінні цього слова; що такому педагогу потрібно спробувать свої здібности в якомусь иншому напрямку, а пану комисару треба подбать, щоб як скоріше увільнити наше село від такого педагога.

П. Проценко.

С. БАГРИНІВЦІ (літинського повіту на Поділлю). Довго спало наше село непробудним сном, але нарешті прокинулось і взялось до культурно-освітної роботи. 22 жовтня, в день свята відкриття кам'янецького університету в нас теж відбулось культурне свято—відкриття товариства „Просвіта“ ім. Бориса Грінченка. Свято відбулося в помешканні 2 початкової школи, де тимчасово приютилась „Просвіта“. В 7 годин вечора невеличка заля школи була повна людей, місцевої інтелігенції, молодих селян та учнів. Були присутні і гості з м. Літина: Голова повітової народної управи з дружиною, інструктор шкільної освіти та інструктор позашкільної освіти. Крім того було учительство з близьких сіл.

Свято розпочалось співом гимну „Ще не вмерла Україна“, після якого учителем С. Никитчуком була виголошена коротка промова про значіння відкриття університету на Поділлю і відкриття т-ва „Просвіта“.

Далі було виставлено п'єсу „Товариш Пролітайло“ в 1 дії, яку виконавці зіграли дуже гарно. Після цього хором було проспівано кілька пісень та продеклямовано вірші Шевченка: „Посланіє“, Олеся: „О, правда, мій народ смішний без краю“, Грінченка—„До праці“ і и. Співи і деклямація зіставили у присутних гарне враження, а осібно спів гимна, якого селяне чули вперше. Свято закінчилось гарною промовою місцевого селянина В. Максимця, який коротко розказав біографію Бориса Грінченка, історію „Просвіт“ на Україні і про ту велику роботу, яка лежить перед українським народом для того, щоб стати йому нацією і закріпити свою державність. В кінці промови хором знову було проспівано „Ще не вмерла Україна“.

По закінченні всього багато присутніх записалось членами „Просвіти“ і вносили членські вкладки. Були і жертви. Всіх членів при закінченні свята було 56 чоловік. Не обійшлось і без маленьких непорозумінь з представником порядка—головою волосної варти. Коли співали гімн, то де хто сидів, сидів і голова варти. Один з членів „Просвіти“ сказав встати. Всі встали. Стояв і голова, але в шапці, і не беручи під козирок. Після гімну приходе він за куліси і питається у роспорядника, хто і для чого командував встати. Йому відповіли, що стидно представникові варти не знати того, що при співі гімну трав встати. На що вартовик відповів: „какой то ерундовскій гімн видумалі, первий раз слишу“. Отакі людці служать в українській державі, що і гимна її не знають. Так відсвяткували ми всеподільське свято Кілька слів про заснування „Просвіти“. Заснували її головним чином місцеві інтелігенти. Статут зареґістрований вінницьким окружним судом 19 жовтня. Членська вкладка встановлена 5 карб в рік.

Рада „Просвіти“ гаряче взялася за роботу. З 1-го листопада при допомозі земства вона відкриває школу для дорослих. Незабаром відкривається бібліотека-читальня, на яку земство дає 4000 карб. Складається постійний драматичний гурток, який що неділі думає давати вистави. Діло горить. Є надія, що т-во в хуткім часі стане великим розсадником знання та світла. Дай же Боже!

В. В. Кухтець.

Українці залізничники!

Життя таку вже долю вам дало що крихту черствого свого хліба в вік весн свій кров'ю, потом і вічною нуждою добували. Все життя діди й батьки ваші тягнули свою лямку, до смерти мріяли про кращу долю і лиш з мріями ясними вони вмірали в нужді безпросвітній. Боротись за свою долю ми досі були безсильні. Нам не дозволяв російський уряд з'єднати свої сили організацією, бо знав він, що в єднанні сила, знав що коли з'організується робітництво то не має такої сили на світі яка б могла протистояти волі пролетаріяту. Але революція дала нам право організуватись в спілки. Лівобережна залізниця має свій статут українськ. профес. культ. просвіт. сп. залізн., затверджений п. міністром шляхів 5 листопаду 1918 р. ухвалений з'їздом залізничників 10 листопаду. Брати залізничники. Коли ви хочете придбати собі краще життя як хочете мати силу в боротьбі з нуждою, як хочете мати змогу вчить дітей своїх в своїй же школі, коли ви неграмотні і хочете мать освіту, коли вам вже набридло бути рабами тьми, то не гайте-ж ані одної хвилини і вступайте членами до професійно культурно-просвітньої спілки залізничників. Подавайте заяви про бажання вступать до своєї місцевої проф. культ.-просвіт. організації, а як її у вас немає, подавайте таку заяву до окружної ради (Конотоп, Київ II, Ворожба, Прилуки, Полтава—Сорт.). І чим більше буде у нас членів тим буде робітництво поміцніше, тоді ви обездоленні брати будете самі собі панами, будете мати освіту, будете вчить даремне своїх дітей, будете мати свої народні будинки, певний будете захист мати в нерівній до цього часу боротьбі.

Не спіть же брати. Єднайтеся. Пам'ятайте, що тільки в єднанні сила і з'єднавшись в могутню спілку, знайдете ви право своє.

Єднайтеся, братайтеся катам в руки не дайтеся.

Головна рада Лівобережної залізниці.

Театр і музика.

Концерт музичних гобеленів. Перший концерт музичних гобеленів, що відбувся позавчора в залі Купецького зібрання, пройшов, як і треба було сподіватися з надзвичайним художнім успіхом, не дивлячись на той напружено—нервовий настрій, який останніми днями опанував людністю Київа, і який не міг не відбутися в певній мірі і на виконавцях.

Позавчорашній концерт явився повторенням тих двох концертів музичних гобеленів, що відбулися на весні в залі Народньої авдіторії, з тою відміною, ще тепер були виконані три зовсім нових гобелени. Виконання було ще більш старанне, досконале, ще більш витончене у деталях.

Слухачами була майже виключно молодь.

У неділю концерт гобеленів повторюється.

Лист до редакції.

Шановний пане редакторе!

Я прочитав у газетах відозву центрального уряду української народньої громади до населення України і з цієї відозви вперше дізнався, що істнує така організація. Та не тільки істнує, але, як виявляється, має відділи по всіх повітах Української держави.

Дуже зацікавлений такою величезною українською організацією, я бажав би ознайомитись з її статутом і складом, але не знаю, куди саме за цим треба звернутися. Тому ласкаво прохаю Вас, шановний пане, коли українська народня громада не є містифікація, подати адресу її центрального уряду, до котрого можна було б звернутися з відповідними запитаннями тим, хто бажав би вступити в склад зазначеної громади.

Серед суспільства росповсюджуються чутки, ніби-то це є відома „Стара громада“, але можна з певностю сказати, що такі чутки є цілковите непорозуміння. В кожнім разі бажано було б мати з цього приводу відповідне пояснення і від старої громади.

З поважливою пошаною **С. О. Хоменко-Петренко.**

Од редакції: Про „Народню Громаду“ і ми вперше з її відозви почули. Дуже прохали б читачів, хто знає що про неї, поділитися тими відомостями з нами.

Од контори

Одержано на допомогу Галичині:

Од д. Перченко 200 карб., д. Блажевка 150 карб, од слухачів 3-го підготовч. курсу при Держ. Укр. Унів. 181 карб. 77 шагів, учнів кирилівського уч. семинару 70 карбованців.

На націон. фонд.

Од слукачів 3-го підгот. курсу при Девж. Укр. Унів. 354 карб., од учнів кирилів. учит. сем. 105 карб.

На одшукуван. помешкань для укр. гімназій:

Од Ол. Г: 5 карб.

Разом—1065 карб. 77 шагів.

Повідомлення.

◁ **Оголошення.** Головнокомандуючий наказав всім генеральним старшинам, котрі зараз перебувають у Київі, як пробуваючим на державній службі так і не пробуваючим на ній, зявиться 20 листопада 1918 року в 17 годин в помешкання головного управління генерального штабу. (Банкова 11).

Підписав: Начальник канцелярії військового міністерства, генеральний хорунжий Ковалевський.

◁ **Журнал „Правник“.** На другому числі видання журнала „Правник“ припиняється. Замісць „Правника“ буде виходити при близчій співучасти членів укр. правничого т-ва журнал „Закон і Право“, котрий буде видавати т-во „Час“.

Всі передплатники журнала „Правник“ будуть одержувати до кінця року новий журнал.

◁ **Заклик до виконання військової повинности.** Згідно затвердженому паном гетьманом 8-го листопада 1918 року закону, для укомплектовання армії та флоту Української держави в цьому 1918 році, на протязі часу з 30 листопаду по 30 грудня, підлягають достроковому призову до виконання військової повинности всі молоді особи, котрі народились у 1899 році.

Крім того, в цей же час підлежать явці до виконання військової повинности:

а) Ті, що народились пізніше 1899 року, як що вони скінчили курс середніх шкіл, які зазначені в пункті А додатку до арт. 55 статуту військової повинности Української держави і в додаткові до арт. 76 „Устава о воинской повинности, изд. 1915 года (Св. Зак. Рос. Имп., т. IV)“ і не поступили ще у вищі школи, і

б) Ті, що народились раніш 1899 року і одержали в попередні призови відстрочки для скінчення освіти, коли ці відстрочки втратили силу через скінчення їх, або з приводу вибуття цих особ з середніх шкіл, або скінчення їми середніх шкіл і невступлення у вищі, або через скінчення вищих шкіл чи вибуття з них.

На підставі цього київська міська управа військової повинности оголошує:

I. В біжучому році дії по призову вищезазначених молодих людей до виконання військової повинности будуть провадитись в м. Київі з 30 листопаду по 9 те грудня (нов. стилю).

II. До зазначених днів до належних призивних пунктів повинні прибути, маючи при собі документи, які посвідчують персональність (самоличность):

1) Всі перечислені вище молоді люде, а також особи, котрим літа не могли бути визначені по встановленим документам і своєчасно не були визначені через зовнішній огляд (арт. 151 статуту військової повинности) і

2) Особи, які заявили бажання відбути військову повинність охотниками.

III. Від явки до призивних участків з осіб, зазначених в пунк. 1-му увільняються:

1) Ті, що користуються льготою пер-

шого розряду через родинне становище (арт. 244).

2) Ті, які одержали відстрочки: а) через родинне становище (арт. 46), б) для скінчення освіти (прим. 2 до арт. 55, арт. 57 і 59 статуту і арт. 76, 77 і 78 устава о воинской повинности, изд. 1915 г., Сводъ Зак. Рос. Империи, т. VI), в) через находження на службі по договору на судах комерційного флоту (арт. 73).

Примітка. З осіб, що мюють право на відстрочку через родинне становище (пунк 2 від. III), не підлежать до явки в сьогочасний призив тільки ті, які не одержали льготи першого розряду, з огляду на істнування в їх родині члена, якому минуло шіснадцять років, або котрий пробуває на військовій службі по жеребу чи охотником (арт. 46).

3) Ті, що увільнені од військової повинности через стан, посаду або рід заняття (арт. 69).

4) Зачислені до запасу флоту лоцмани і лоцманські учні (арт. 72).

5) Ті, що поступили до досягнення призивного віку в війська охотниками (арт. 189).

6) Зачислені на військову службу з вихованців спеціальних шкіл морської офіції й фершальських шкіл військово-сухопутної та морської офіції.

7) Ті, котрі пробувають під слідством або судом (арт. 162), як що вони знаходяться під сторожею.

IV. Ті, що народились у 1899 році, й які були в війську добровольцями (охотниками). прослужили в ньому не менше року і брали участь в боях, або котрі хоча і прослужили менше року, але були поранені, на дійсну службу не призиваються, а зачисляються до запасу армії чи флоту.

Особи, котрі не задовольняють всім цім умовам, повинні з'явитись в призначений участок для огляду і, в випадку визнання здатности до служби,—дослужити загально встановлені строки служби.

V. Особи, котрі призиваються на підставі зазначеного в цьому оголошенні закону і не з'являться в установлені строки до виконання військової повинности, будуть притягнені до відповідальности по закону.

VI. Докази, які посвідчують права осіб, належачих до виконання військової повинности, на льготи та відстрочки по відбуванню військової повинности, а також на винятки по стану, посадам та роду заняття, дозволяється представляти до скінчення управою військової повинности загальних дій по призву, але при умові, щоб заяви про ці льготи, відстрочки або винятки, хоча б словесні, було зроблено до початку провадження в кожному призивному участкові огляду призивних і відмічені управою військової повинности в призивних списках.

Особам, що скінчили вищі і середні школи і бажають поступити у військо охотниками, надається право подавати про те заяву до перевірки нумерованих жеребових білетів в кожному призивному участкові.

Радник управи, Секретарь (підпис).

Оголошення. Згідно примітки до ар. 5 закону про учот і заклик від 20 жовтня 1918 року військовому міністрові та осонам їм на те уповноваженим, надається право увільняти від заклику до частин і инших окрім зазначених в арт. 5 цього закону осіб, увільнення яких буде викликатися інтересами державної ваги.

З огляду на це подаю до загального відома, що всі особи, увільнення яких від заклику на підставі вищезазначеної примітки з'являється необхідним, повинні з проханням про їх увільнення звертатися безпосередньо тільки до головного управління генерального штабу. котре ті прохання, по розгляді їх, буде приставляти на остаточне вирішення до військового міністра, або до осіб їм на те уповноважених.

15 листопада 1918 року.

Начальник канцелярії військового міністерства генеральний хорунжий

Ковалевський.

Редактор Андрій Ніковський.

Оповістки.

Д-р Черняк, спец. водолікарня для систем. лічення всіх форм полових хвороб, Вел. Житомирська 16. 9—2 та 5—8. —01096—12

Д-р Колокійцев шкір. сифіліс (308—914) 1 Гімназ. Гоголівська. 2а. Пр. 11—1 15—7. —01127—6

ПОМЕШКАННЯ ПАЙОВІ

прод. в будинку № 3-а по Ірпінській вул. Огляд і справ. пом. 7, 3—6 веч. 10—0181—8

Потріб. вчитель української мови й історії для гімназії і семинарії. Платня більш 600 карб. с. Кириловка на Київщині. 2—01202—2

Лектор українськ. мови дає лекції і шук. праці. Тургенівська 10-10 2—01203—2

Київська губерніяльна земська управа запрошує обіб з спеціяльною підготовкою на посаду завідуючого друкарським відділом. Платня 800 карб. на місяць. 2—1394—2

Заграбов. большевик. безср. паспорт від Крол. П. У. і білий білет на імя Андрієвського Вас. Вас. прох. рахувати не дійсним. 3—1400—1

ШУКАЮ ПОСАДИ помішника бухгалтера, або конторщ., освіта сер. шк., адр. п. в. Малково-Богданівка на Полтавщині скр. 7. 2—1399—1

Шукаю посади Закінчив. укр. гімназію. Згоден на виїзд. Тургенівська 10—10. 2—01294—1

До Глодоської Української Державної гімназії негайно потрібен досвідчений діловод з рекомендацією Платня 4000 карб. без кватирі. Адреса: Глодоси Єлісаветського повіту на Херсонщині. 1—1396

В Глодоску Українську Державну Гімназію потрібен на вісімнадцять лекцій та класне наставництво і секрет. педаг. ради з вищою освітою. Платня 6000 карб. на рік. Глодоси за 25 верств від ст. Нова Українка і 21 верст. від ст. Адабат.

Адреса: Глодоси на Херсонщині директору гімназії. 1—1398

КУРСИ

НАВЧАННЯ НА ПИШУЧИХ МАШИНАХ

Навчання та перепис ведеться також і на УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

Ф. ФЛЕЙШМАН і А. КИРЖНЕР

В. Володимирська 41 при магаз. „Вядро" 1338

Книгарня видавничого т-ва „КРИНИЦЯ"

Київ, Несторівська 27.

Вийшли з друку і вступили до продажу нові книжки:

ОЛЕСЬ О. Весняна казка—2 гривні.
„ Трагедія серця—1 гривя 60 шаг.
ЧУПРИНКА ГР. Поезії т. III—10 гривень
1—1401—1

Видавниче т-во „Криниця"

У Київі Нестерівська 27.

Друкуються і незабаром вийдуть такі книжки:

БІЛОУСЕНКО—„Вінок" читанка кн. III. Закінчено друком.

Світова Бібліотека:
ДЖ. ЛОНДОН—Залізна п'ята.
РОНІ—По огонь.
ЛЕРУ—Дружина Сонця.
МОПАСАН—Новелі.

Готуються до друку:
Ч. ДІКЕНС—Давид Коперфільд.
Е. ВАН ДЕРВЕЛЬДЕ—Кооперація нейтральна і соціалістична. 1—1402

ОБ'ЯВА.

Начальник черкаської міської Державної варти запрошує здорових, здатних до служби людей на посади в ОХОРОННУ ДРУЖИНУ міста Черкас.

НА УМОВАХ:

1) Сувора дісціпліна.
2) Казарменне помешкання.
3) Службовий строк не меньш 6 міс.
4) Жалування на місяць:
молодшому дружиннику 250 карб.
старшому „ 300 карб.
взводному „ 400 „
і начальникові района 500 „
5) Харч дружини провадиться з суспільного казана, за кошт кожного дружинника.

Окрема комісія приймає заходи до одержання харчів першої необхідности по найдешевих цінах.

6) На посади приймають з поручення окремої комісії після строгої провірки дійсности кожної особи.

7) При формуванні дружини будуть віддавати перевагу кадровим старшинам та козакам, котрі визнають сувору дісціпліну.

8) Особи, бажаючі зайняти посаду в охоронній дружині повинні надіслати прохання на ім'я начальника черкаської міської варти на Київщині, оплативши його гербовим збором в 4 карб. з придатком документів, посвідчуючих дійсність і не належність до большевицького гуртку, без котрих прохання розглядуватись не буде.

Начальник Черкаської Міської Державної Варти Гелман.
1—5397

Т-во „Час" у Київі

Володимирська, 42. Телеф. 25-77.

Вже вийшли з друку **стінні календарі** у двох фарб. на 1919 рік.

ціна окремого блоку 6 карб. окремої спинки 1 карб оптова блоку 4 карб. 50 к.

По закладах Т-ва єсть на продажу і всі инші книжки Українські та по Українознавству. —1376—5

ВИЙШЛИ З ДРУКУ

П'єси В. Товстоноса:

Жінка з голосом, жарт на 1 дію, вид. 2-е ціна 75 коп.
Дві ролі чоловічі і одна жіноча.
День правди, комедія на 1 дію, вид. 3-е ціна 75 коп.
Чотирі ролі чоловічі, чотирі жіночі.
Культурна місія, комедія жарт, вид. 2 е ціна 85 коп
Чотирі ролі чоловічі і одна жіноча.
Містерія, п'єса на 1 д., вид. 2-е ціна 75 коп.
Дві ролі чоловічі і одна жіноча.

Замовляти в книгарні Т-ва „ДРУКАРЬ", Київ, Хрещатик 50. 5—1388—2

Порадник діячам позашкільної освіти і дошкільного виховання.

Видання Міністерства Освіти, ціна 3 руб. 50 к.

Замовляти в книгарні Т-ва „Друкарь", Київ, Хрещатик 50. —1387—2

Подільська губерніяльна народня управа

запрошує двох інструкторів для організації, інструктування ремісничих шкіл (столярних та ковальсько-слюсарних) платня 500, 600 карб. на місяць і розїзди на кошт земства. Прохання з curriculum vitae можна подавати також телеграфно.

Голова Управи Приходько.
1—1393

Центральне Бюро передплати на всі українські газети і журнали, що раніш містилось в помешканні Центральної Ради знов розпочало свою діяльність. Бюро безпосередньо зноситься з закордонними українськими часописями, а на місцях по Україні має густу сітку власних агентів. Прийняті в передплату гроші, Бюро негайно передає до контор часописів. Комисових 5 проц. за Бюро відповідає Редакція журнала „ШЛЯХ" Адреса: Київ Мар.-Благовіщенська, 123, пом. 20 ред. жур. „ШЛЯХ" тел. 50-59. Відділ Бюро в Київі: Фундуклїївсь., 19 Книгарня 121

Центральний український сільсько-господарський кооперативний союз („ЦЕНТРАЛ")

скликає на 6-8 грудня (делабря) нового стилю (23-25 листопаду старого стилю) 1917 року у Київі **збори уповноважених**

Порядок денний:

1. Плян переходу Централу в Союз Союзів.
2. Плян діяльности Централу на 1919 р.
   а) Конструкція Централу,
   б) Заходи Централу.
3) Зміна статуту Централу.
4) Грошовий обрахунок Централу на 1919 рік.
   a) обороти,
   b) прибутки,
   c) видатки.
5. Доклади про стан набування та організації власних підприємств
   a) заводи І. І. Гена,
   b) лісові підприємства.
6. Про позичкові зобов'язання.
7. Стан ліквідації мануфактурного відділу.
8. Виключення товариств з складу Централу.
9. Асігновка культурно-освітнім українським організаціям.
10. Біжучі справи.

Збори відбудуться в залі Українського Клюбу (ріг Пушкинської і Прорізної) і роспочнуться 6 грудня рівно о 10 год. ранку.

О міна уповноважень на картки в Правлінні (Прорізна 19) чи при вході в залю засідань.

Правління „Централу".
2—1378—1

Дніпровський Союз Споживчих Союзів України

перемагаючи всі технічні перешкоди, **ВИДАЄ на 1919 рік КАЛЕНДАРІ**

Одривний-щоденник—в кількости 200 тис. прим.
Календар книжку — — 50 „ „
Календар кишеньковий „Товариш" — 100 „ „

В складанні календарів узяли участь визначніші наукові, літературні та кооперативні силм.

На художній вигляд календарів видавництво звернуло пильну увагу в оброблені їх з зовнішнього боку брали участь художники.

Календарі змістом своїм мають послужити поширенню серед населення національної кооперативної та громадянської свідомости.

Зважаючи на це, видавництво запрошує всі кооперативні та громадські установи України допомогти йому в як найширшому розповсюдженні календарів.

Ціни на календарі призначено такі:
Одривний із спинкою — 4 карб. 50 коп.
„ без спинки — 3 „ 50 „
Книжка . . . . . — 3 „
„Товариш" . . . . — 1 „

За справками і з замовленнями звертатися на адресу видавничого відділу Дніпросоюзу
Київ, Інститутська, 4, кімн. 43. 1340

Всеукраїнський Кооператив. Видавничий Союз

5 вересня 1918 року відкрив власний книжний гуртовий склад.
(Мар.-Благовіщенська вул. № 102).

Замовлення приймаються на всі книжки, які маються на книжковому ринкові. Кооперативним Товариствам і Союзам, а також Просвітам, Земствам і книгарням робиться звичайна книгарська знижка.

Замовлення виконуються негайно, по черзі їх поступлення.

Разом з замовленням необхідно надсилати гроші, приблизну вартість замовлення, а в крайньому разі не меньше половини вартости замовлення. На решту робиться накладна плата.

Замовлення і гроші прохаємо надсилати на адресу: Київ, Хрещатик № 41, пом. № 57. Всеукраїнському Кооперативному Видавничому Союзові. Для розрахунків і переводів грошей можна також користуватися Українбанком (Хрещатик № 27, біжучий рахунок Союза № 622) і Союзбанком (Інститутська № 3, біжучий рахунок Союза № 1831). 30—1074—20

ОГОЛОШЕННЯ.

Згідно роспорядження ЯСНОВЕЛЬМОЖНОГО ПАНА ГЕТЬМАНА і УКРАЇНСЬКОГО УРЯДУ в ОКРЕМУ ЗАПОРОЖСЬКУ ДІВІЗІЮ, яка є окрема частина формована Українською Державою. Приймаються зараз на службу бажаючі служити Громадяне-Українці зрості з 20 років і більше, себ то тії, які не повинні служити некрутами.

Умови служби:

1) Одержують гроші в місяць згідно посади: козак 150 карбованців, ройвий 160, чотовий 170, бунчужний 190, а також одержують від інтендантства всі речі все довольство.

Громадянин-Українець бажаючий служити:

2) Повинен мати посвідчення від Державної варти і Повітового Старости о на участі в большовицькому руху і взагалі не большовик.

3) Повинен мати посвідчення-хто він такий і якого міста.

4) Повинен дати підпись про бажання служити в частинах Окремої Запоріжсько дівізії на термір 6 місяців. Після терміна 6 місяців він може звільнитися або дати підписку ще на 6 місяців.

5) По вступі на службу повинен дати присягу на вірну службу Української Державн і ЯСНОВЕЛЬМОЖНОМУ ПАНУ ГЕТЬМАНУ.

На службі:

а) повинен виконувати точно всі свої обов'язки, які накладає закон і начальники.

б) не може бути ні в яких політичних партіях не може бути ні на яких мітінгах, неможе вибирати і бути вибираемим на які бо цівільні посади.

в) повинен носити установ ену форму, виконувати правила військової дісціплини і порядку.

6) Бажаючі служити на вказанні й умові повинні звертатися зо всіма документами до Штабу Дівізії (сл. Тарасівка на Харківщині Купянського повіту щоденно (окрім свята) 10—12 годин, де він буде призначатися на маючіся в частинах Дівізії вакансії.

Отаман Окремої Запоріжської дівізії,
Генеральний Хорунжій Бочковський.
Начальник Штабу, Генерального Штабу
Полковник Церетелі. 1—012

Видавнича Спілка „КНИГОЗБІРНЯ".

Редакція й Контора Бесарабка 2 телеф. 24-01.
Книгарня, Хрещатик 28. Книгарня і Крамра Конона Хрещатик 28. ПАСАЖ, Незалежність 28.

Конора і Книгарня має великий вибір ріжних книжок та підручників.

До відома губерніяльних, повітових народніх управ, учительських спілок „Просвіт, кооперативних установ, видавничих т-в, Шкільних Педагогичних Рад й всього свідомого українського громадянства.

Зважаючи на скутний стан папірового ринку й великі клопоти, яких приходиться зазнавати кожному, набуваючи тих, чи инших книжок чи підручників, видавнича Спілка „КНИГОЗБІРНЯ", переслідуючи одну тільки культурно-просвітню мету пішла на зустріч всім одкривши запис її абонентів.

Абонент Спілки не тільки увільняється від ріжних турбот і клопотів по закупленню потрібних йому книжок, а ще й має такі права і привілеї".

1) Замовлення його виконуються по-за чергою і без завдатків, при чому йому як абонентові, дається що найвища знижка,

2) Замовляючи книжки власного видання Спілки, абонент, одержуючи книжки за пересилку їх не платить, позаяк пересилку книжок власного видання своїм абонентам Спілка приймає на свій кошт.

3) Замовляючи книжки чужого видання, тоб-то якіб не було книжки і надсилаючи при замовленню всі гроші, по вартості їх, наперед, абонент, одержуючи книжки, за пересилку їх не платить, позаяк в таких випадках своїм абонентам Спілка пересилає книжки за свій кошт.

4) Купуючи книжки, в коморах і книгарнях Спілки, абонент користується знижкою не менш як 10% на книжках чужого видання і не менш як 30% на книжках власного видання, навіть тоді, коли набуває одну книжку вартістю менш 1 карб.

5) Набуває виключно право на книжки, які маються в продажу в обмеженій кількости, позаяк такі книжки будуть продаватися і висилатися тільки абонентам.

6) Замовляючи або купуючи улаштовані Спілкою книгозбірні, абонентові крім звичайної для нього знижки, надається право виплачувати гроші на протязі цілого року, при чому при замовленню, чи купівлі книгозбірні вноситься тільки половина вартости її, а решта виплачується в призначені строки.

7) Одержувати книжки до читання з книгозбірень Спілки за половину плати яка встановлена для сторонніх.

8) Без жадної доплати до передплатної ціни передплачувати через посередництво Спілки всі українські часописі, які виходять на Україні і по-за її межами, про чому Спілка гарантує справну висилку їх.

9) Дурно одержувати від Спілки повідомлення, про всі нові книжки, які виходять в світ.

10) Дурно одержувати відповіді на всі запитання, що до книгарського діла.

Абонентом Спілки може бути кожна особа чи інституція. Ціна абонемента 100 карбованців, які вносяться на один з біжучих рахунків Спілки, або надсилаються до контори Спілки. Негайно по одержанню грошей, контора Спілки висилає абонентові абонементного квитка, на якому зазначені всі зобов'язання Спілки перед абонентом.

Абонент Спілки нічим не почуває себе зв'язаним і в любий час може одмовитись од послуг Спілки, при чому гроші (100 карб. йому повертаються

Записуючись в число абонентів, абонент повинен надіслати до контори Спілки такі відомости: а) імя, по батькові й призвище (чи назву інституції), б) своє службове чи соціяльне становище, в) точну свою адресу почтову, г) адресу телеграфну і найблизчу станцію залізниці.

Замовляючи книжки, абонент повинен посилатися на № абонементного квитка, а замовляючи книгозбірні, крім того ще й зазначити: протягом скількох місяців він хоче виплачувати вартість її, а купуючи книжки в коморах і книгарнях Спілки, чи одержуючи їх до читання з книгозбірень Спілки пред'являти його.

З поважанням
по уповноваженню Видавничої Спілки „КНИГОЗБІРНЯ":
Директор-розпорядник Я. САМОНЕНКО.
Секретарь Н. БАГАТІВНА.

ВИСІЛОК „ВЕНЯМИНОВКА"

В. Н. ГЛАЗМАНА.

ОДЕСА, Андреївський (Куяльницький) лиман, поруч з санаторією д-ра Яхимовича та поруч з доктором Єрузальським.

150 ДЯСЯТИН з власним берегом і чудовим пляжом.

Продаються участки землі **від 1000 карб. за участок.**

Рівна возвишена і здорова місцевість з дуже гарним краєвидом на обидва лимани і на море. Право користування берегом лимана. Безплатний камінь на місці. Наукові дослідування атмосфери і грунту дають найкращі результати. Багато участків вже продано. Допускається розстрочка. Прошу звертатись — Терещенківська 3 пом. 1, парад. вхід. з вул., від 9—12 год. ран. і від 4—7 год вечера щоденно.

Сьогодня БІГИ. Початок о 11 г. 30 х. дня.

Друк. кн. т-ва „Петро Барський" у Київі Хрещатик № 40